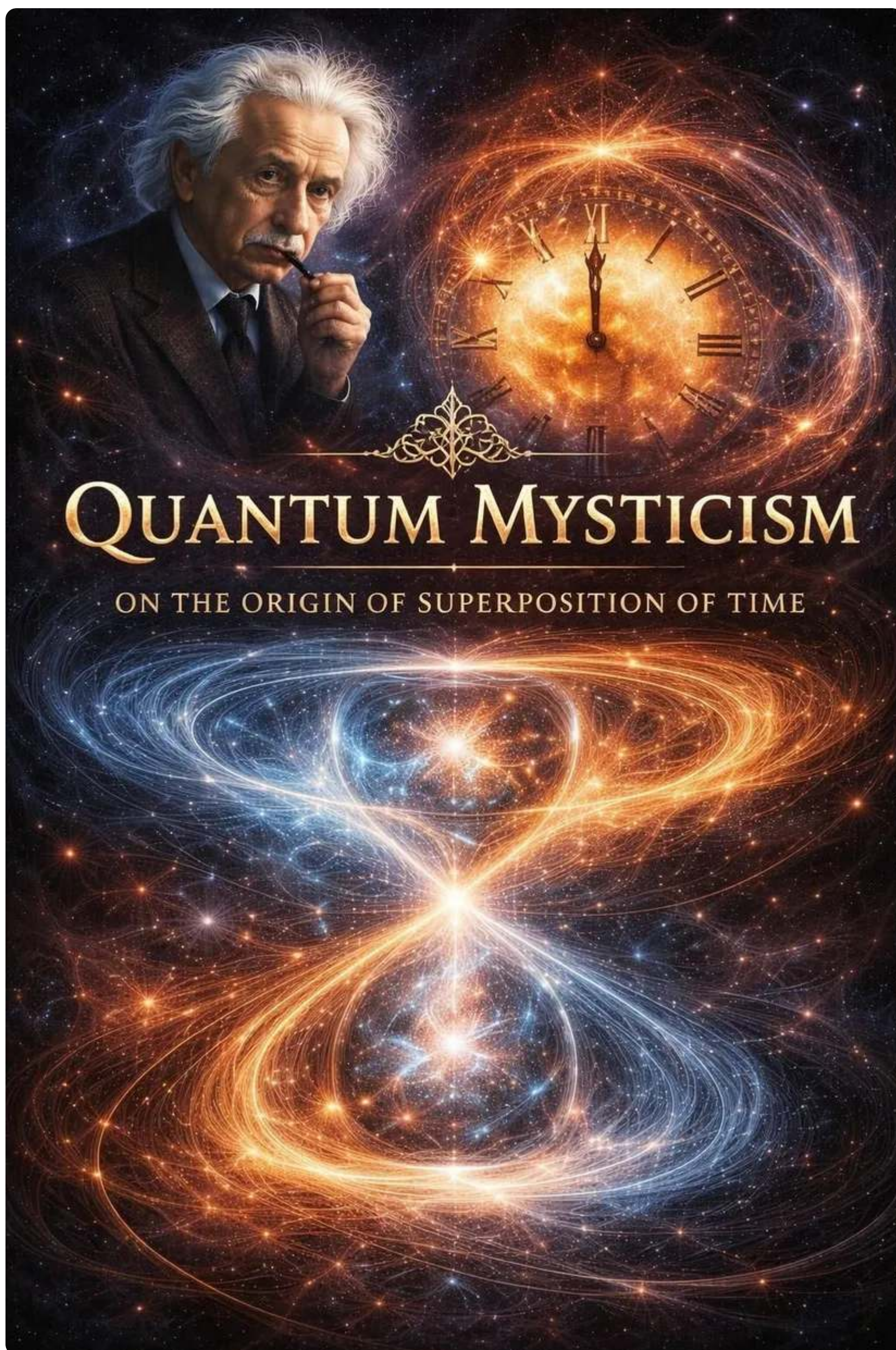

QUANTUM MYSTICISM

ON THE ORIGIN OF SUPERPOSITION OF TIME

Kozmik Felsefe

Kozmosu Felsefeyle Kavramak

Felsefe kitaplarına ücretsiz erişim.

Yapay zeka çevirisi ile **42 dilde** yüksek dilsel kalitede mevcuttur.

Bu Kitaba Erişim

 Çevrimiçi Oku

 PDF/ePub İndir

tr.cosmicphilosophy.org/quantum-mysticism/

Yazdırılma tarihi: 29 Mart 2026

 CosmicPhilosophy.org

İçindekiler

1. Kuantum Mistisizmi

1.1. Matematiğin İhlali

1.2. Ampirik Tuzak

1.3. Mistik Düşünce

1.4. Tamlık Dogması

1.5. Sonuç

Kuantum Mistisizmi

Zamanın Süperpozisyonunun Kökeni Üzerine

Mart 2026'da, bilim medya platformu Earth.com, kuantum fiziğinin durumunu özetleyen bir makale yayınladı:

“*Dolanık parçacıklar, birbirleriyle anında “konuşmalarını” sağlayan bir bağlantıyı paylaşır. Bu, bir parçacığın ölçülmesinin, ne kadar uzakta olurlarsa olsunlar, diğerinin durumunu **anında** etkilediği anlamına gelir. Kuantum dolanıklığı kavramı ne kadar anlaşılmasa görünse de, artık gerçek olup olmadığı tartışma konusu değildir.*

(2026) Kuantum dolanıklığı hızı ilk kez ölçüldü - kavranamayacak kadar hızlı

Kaynak: [Earth.com](https://earth.com)

Makale, fizikteki en prestijli dergi olan Physical Review Letters'ta yayınlanan, Prof. Joachim Burgdörfer, Prof. Iva Březinová, TU Wien'den bir ekip, Avusturya ve Çin'den bir ekip (W. Jiang ve ark.) tarafından kaleme alınan bir çalışmayı popülerleştirdi.

Çalışmanın araştırmacılarına göre, bir lazerin bir atoma çarptığı, bir elektronu serbest bıraktığı ve bir iyonu geride bıraktığı bir süreç olan foto-iyonizasyon sırasında attosaniye gecikmelerini ölçerek, kuantum dolanıklığının “doğuşunu” yakaladılar. Matematiksel modelleri tek bir ayrılma zamanını tanımlayamadığı veya tahmin edemediği için, elektronun “farklı doğum zamanlarının bir süperpozisyonunda” var olduğu sonucuna vardılar.

Phys.org ve TU Wien, araştırmacıların şu ontik iddiaları dile getirdiğini aktardı:

“*Bu, uçup giden elektronun doğum zamanının prensipte bilinmediği anlamına gelir. Elektronun kendisinin atomu ne zaman terk ettiğini bilmediğini söyleyebilirsiniz. Farklı durumların kuantum-fiziksel bir süperpozisyonundadır. Atomu hem daha erken hem de daha geç bir zamanda terk etmiştir.*

Ve:

“*Hangi zaman noktasında “gerçekten” olduğu yanıtlanamaz — bu sorunun “gerçek” cevabı kuantum fiziğinde basitçe yoktur.*

Çalışmanın mantıksal çerçevesinin incelenmesi, derin mantıksal yanılgıları ve içsel bir çelişkiyi ortaya koymaktadır.

BÖLÜM 1.1.

Matematiğin İhlali

Çalışmanın olağanüstü iddiasının temeli, matematiğin ihlaline dayanmaktadır.

Standart kuantum formalizminde, 🕒 zaman katı bir şekilde bir parametredir. Bir sistemin evrildiği dış koordinattır. Bir kuantum gözlemlenebilirliği değildir ve hiçbir zaman olmamıştır. Özdeğer durumları olan kendine eşlenik bir “*zaman operatörü*” yoktur.

Bir elektronun “*zamanların süperpozisyonunda*” olduğunu iddia etmek, zamanı belirli özdeğer durumları (bir “*daha erken*” durum ve bir “*daha geç*” durum) olan fiziksel bir gözlemlenebilir olarak ele almak demektir. Yazarlar, kendi alanlarının temel matematiksel tanımlarını atlayarak bir koordinat parametresini fiziksel bir paradoksa dönüştürüyorlar. Bu, en üst düzey bir dergi tarafından resmi bir hata olarak değil, yerleşik bilim olarak ele alınıyor.

BÖLÜM 1.2.

Ampirik Tuzak

Matematiksel ihlalin ötesinde, çalışmanın merkezi iddiası, kendi ampirik verileri ile ilgili kaçınılmaz bir mantıksal tuzak yaratmaktadır.

Deney, sistem için tanımlanmış bir referans 🕒 saati işlevi gören bir lazer kesinti olayı kullanır. Ölçüm sırasında, bu sistem oldukça spesifik, tutarlı kuantum değerleri üretir — özellikle, kalıntı iyonun enerji durumuna bağlı ortalama ~ 232 attosaniyelik tekrarlanabilir bir korelasyon.

Yazarlar, bu ~ 232 attosaniyelik korelasyonu teorilerinin birincil ampirik imzası olarak kullanıyorlar. Ancak aynı anda, gerçek doğum zamanının “*kuantum fiziğinde basitçe var olmadığını*” iddia ediyorlar.

Bu, çalışmayı ölümcül bir mantıksal çatallanmaya zorluyor:

- ▶ **Yol A (Mantıksal Tutarlılık):** Doğum zamanı, iyon enerjisiyle tamamlayıcı bir şekilde var olur. Ölçümün temel müdahaleci doğası, her ikisinin aynı anda belirlenmesini engeller, ancak aralarındaki korelasyon ölçülebilir.
- ▶ **Yol B (Yazarların Seçimi):** Doğum zamanı yoktur ve elektron birden fazla zamanın süperpozisyonundadır.

Yol B'nin kusuru: Bir özellik yoksa, ölçüm o özellikte *ilgili* tutarlı bir korelasyon üretemez. Korele edilecek gerçek bir zaman yoksa ~ 232 attosaniyelik bir korelasyon ölçülemez.

BÖLÜM 1.3.

Mistik Düşünce

Ampirik tuzak, temel ölçümün müdahaleci doğası ile ilgili kategorik bir hata tarafından tetiklenir. Doğum zamanını bilmek için, bir gözlemcinin elektronun ayrılışını pasif olarak izlemesi gerekir. Ölçüm etkileşim gerektirdiğinden, bu fiziksel olarak imkansızdır.

Bu kaçınılmaz ampirik sınırla karşı karşıya kalan yazarlar, mistisist düşüncenin karakteristiği olan belirli bir mantıksal hata dizisini uygularlar:

1. **Sınıra çarp:** Doğum zamanının *a priori* bilgisinin imkansız olduğunu kabul et, ancak bu temel yetersizliğin mevcut açıklamasının ampirik ölçümün müdahaleci olduğunu belirtmeden.
2. **Mantıksal çözümü reddet:** Özelliğin var olduğu ancak tamamlayıcılık nedeniyle aynı anda belirlenemeyeceği mantıksal tutarlı görüşü reddet.
3. **Bir paradoks icat et:** Bunun yerine, elektronun fiziksel olarak aynı anda birden fazla zamanda bulunduğunu speküle et.
4. **Değeri sil:** “Gerçek” doğum zamanının “*kuantum fiziğinde var olmadığını*” ilan et.

Profesör Burgdörfer:

Elektronun kendisinin atomu ne zaman terk ettiğini bilmediğini söyleyebilirsiniz. Farklı durumların kuantum-fiziksel bir süperpozisyonundadır. Atomu hem daha erken hem de daha geç bir zamanda terk etmiştir.

BÖLÜM 1.4.

Tamlık Dogması

Mantıksal hatalar dizisi bir yorumlama kazası değildir. Fiziğin temel bir kurumsal görevini koruyan motive edilmiş bir savunma mekanizmasıdır: Tamamlık Dogması.

Bu dogmanın tarihsel kökeni, şu soruyu soran Einstein, PodolskyRosen (EPR) tarafından 1935'te yayınlanan ünlü bir makaleye dayanır: “*Kuantum Mekaniğinin Fiziksel Gerçekliği Tanımlaması Tam Olarak Kabul Edilebilir mi?*”

Sonrasındaki Einstein-Bohr tartışması temelde tamamlık etrafında şekillendi. Einstein, kuantum matematiğinin yalnızca olasılıklar sunduğu için mantıksal olarak eksik olduğunu — değişkenlerin eksik olduğunu savundu. Niels Bohr’un öncülük ettiği kurumsal yanıt ise kuantum mekaniğinin tamam olduğunu, ancak ölçümden önce gerçekliğin kesin özelliklerden yoksun olduğunu kabul etmemiz gerektiğini savundu. Bohr’un görüşü geçerli manda haline geldi.

Bu manda, Matematiksel Realizm varsayımına dayanır: matematiksel formalizmin yalnızca tahminsel bir araç değil, evrenin gerçek bir tanımını temsil edebileceği inancı.

Bu dogmanın mantıksal sonucu katıdır: eğer formalizmin tam olduğu varsayılırsa, matematiğin kesin bir yanıt vermede başarısız olması matematiğe yüklenemez. Bu başarısızlık fiziksel gerçekliğe yansıtılmalıdır. Gözlemlenen mistik düşüncenin ardındaki motivasyon budur.

Gerçek doğum zamanı değerinin “*kuantum fiziğinde var olmadığını*” ilan ederek, PRL çalışmasının yazarları matematiğin “eksik” olarak etiketlenmesini önlemek için tamamlık dogmasını kullanır.

BÖLÜM 1.5.

Sonuç

Dünyanın en prestijli fizik dergisi, kendi deneysel verilerini reddetmeyi gerektiren bir “çoklu eşzamanlı zamanlar” paradoksunu sürdüren bir çalışma yayınladığında ve ana akım bilim medyası kuantum dolanıklık tartışmasının “*bittiğini*” ilan ederek bu aynı mantığı kodladığında, bu kuantum mistisizminin bir anomali değil statüko olduğunu gösterir.

Teoriniz elektronların denklemlere uyması için kendi geçmişlerini unutmasını gerektirdiğinde, elektronun doğasını keşfetmiş olmazsınız — denklemin sınırını ortaya çıkarmış olursunuz.

— Kuantum felsefecisi (2026)

Referans Çalışma: Elektronlar Arası Koherans ve Dolanıklığın Atto-saniye Probu Olarak Zaman Gecikmeleri (Physical Review Letters)

Kozmik Felsefe

Kozmosu Felsefeyle Kavramak

Yazdırılma tarihi: 29 Mart 2026

Bu kitap CosmicPhilosophy.org üzerinde 42 dilde mevcuttur.

Çevrimiçi e-Okuyucu

PDF

ePub

Kaynak: tr.cosmicphilosophy.org/quantum-mysticism/